Waldorfska šola Ljubljana

ŠOLSKI RED
WALDORFSKE ŠOLE LJUBLJANA

Namen pravilnika

Na Waldorfski šoli Ljubljana si prizadevamo ustvariti vzdušje medsebojnega spoštovanja, sodelovanja, zaupanja in odkritosti. Samo tako okolje omogoča sproščeno ustvarjalnost, zdrav osebnostni, socialni in duhovni razvoj vsakega posameznega učenca in dijaka ter kakovosten pouk in dobre učne dosežke. To naj bi bilo v interesu ne samo vsakega učitelja in starša, ampak tudi vsakega učenca in dijaka naše šole, hkrati pa tudi njegova pravica. Zato pričakujemo, da bodo učenci tudi notranje motivirani za delovanje v skladu s temi cilji. Prepričani smo, da tako sodelovanje učence in dijake spodbuja k razvijanju socialne odgovornosti in ponotranjanju splošnih moralnih norm.

Učitelji Waldorfske šole Ljubljana verjamemo, da želimo vsi, ki smo se odločili za waldorfsko šolo – učitelji, starši in učenci ter dijaki – na vseh področjih življenja šole delovati in prispevati po svojih najboljših zmožnostih. Vzdušje, ki spodbuja ustvarjalnost in doseganje dobrih učnih dosežkov, lahko ustvarimo samo, če skupaj podpiramo načela, pravila in vrednote šole.

Od vseh, ki se odločijo za waldorfsko šolo, pričakujemo spoštljiv odnos, odgovornost in pripravljenost na medsebojno sodelovanje in pomoč. Takšno sodelovanje je temelj našega šolskega življenja in ga ni mogoče urediti zgolj s predpisi in pravili. Naloga pravil je predvsem zagotavljati varno, zdravo in spodbudno okolje za nemoteno in kakovostno šolsko delo; zagotavljati spoštljive odnose in medsebojno pomoč; pomagati učencem in dijakom pri njihovem osebnostnem razvoju; varovati zdravje, varnost in lastnino.

Ta pravilnik velja za učence in dijake osnovne šole in dijake gimnazije pri organiziranem vzgojno-izobraževalnem delu, tudi zunaj šolskih prostorov. Določbe pravilnika se smiselno uporabljajo tudi za vrtce Waldorfske šole Ljubljana.

Temeljna načela in vrednote Waldorfske šole Ljubljana

Waldorfska šola Ljubljana je šola, ki deluje po posebnih pedagoških načelih. Programa osnovne šole in gimnazije Waldorfske šole Ljubljana sta pridobila javno veljavnost. Njeno delo temelji na waldorfski pedagogiki, ki otroka oziroma mladostnika razume kot razvijajočo se osebnost. Pri poučevanju in vzgoji zato ne izhajamo le iz vprašanja, kaj mora učenec ali dijak v določenem trenutku znati, temveč tudi iz vprašanja, kako se razvija, kaj v posameznem življenjskem obdobju potrebuje in kako mu šola lahko pomaga oblikovati odnos do sebe, drugih in sveta.

Znanje, umetniško izražanje, praktično delo, gibanje in socialno življenje razreda razumemo kot neločljivo povezane dele izobraževanja. Učence in dijake vodimo k razmišljanju, vztrajnosti, ustvarjalnosti, presoji in odgovornemu ravnanju. Pomemben del učenja so neposredna izkušnja, opazovanje, pogovor, samostojno delo ter dejavno sodelovanje v skupnosti. Učitelj pri tem načrtuje delo glede na cilje programa, razvojno stopnjo učencev oziroma dijakov in značilnosti razreda.

Za življenje in delovanje šole so pomembni ritem pouka in šolskega leta, prazniki, umetniške in praktične dejavnosti, delo zunaj učilnice ter skupni dogodki, gibanje in učenje ter delo v naravi. S temi dejavnostmi šola uresničuje svoje pedagoške cilje, krepi povezanost razreda in učencem oziroma dijakom omogoča različne poti do znanja in osebnega razvoja. Od učencev, dijakov in staršev zato pričakujemo, da razumejo pomen dejavnosti, ki jih šola načrtuje kot del svojega

programa, ter pri njihovem izvajanju sodelujejo v skladu s svojimi zmožnostmi. Podpora staršev je pomembna vrednota vsake waldorfske šole.

Način poučevanja, spremljanja napredka, ocenjevanja, oblikovanja razredne skupnosti in vzgojnega delovanja izhaja iz waldorfske pedagogike in z njo utemeljenih posebnih pedagoških načel, po katerih šola deluje. Starši, učenci in dijaki zato v Waldorfski šoli Ljubljana ne morejo pričakovati delovanja na način, kot je ta znan v državnih ali drugih zasebnih šolah. Šola svoje odločitve strokovno utemelji, jih pojasni staršem ter učencem in dijakom glede na njihovo starost in okoliščine, vsekakor pa pri svojem delovanju spoštuje veljavne predpise in pravice posameznikov.

Pomembno mesto v vzgojnem delu imata odnos in razumevanje. Učitelj si prizadeva učenca oziroma dijaka spoznati, razumeti okoliščine njegovega ravnanja in ga voditi k temu, da prepozna posledice svojih dejanj. Kadar nastanejo težave, si šola prizadeva poiskati pot, po kateri lahko učenec ali dijak popravi povzročeno škodo, obnovi zaupanje in ponovno odgovorno sodeluje v razredu. Pri tem šola varuje dostojanstvo posameznika in hkrati jasno postavlja meje. Skrb za posameznega učenca ali dijaka ne sme pomeniti, da drugi v razredu izgubijo možnost za mirno, varno in kakovostno delo.

Razred razumemo kot skupnost, v kateri ima ravnanje vsakega posameznika vpliv na druge. Učenci in dijaki se učijo sodelovanja, medsebojne pomoči, spoštljivega izražanja nestrinjanja in prevzemanja odgovornosti. Šola spodbuja njihovo samostojnost postopno, v skladu s starostjo in zrelostjo. Mlajše učence pri oblikovanju navad in reševanju težav vodijo odrasli; od starejših učencev in dijakov pa se pričakuje vse večja sposobnost presoje, dogovarjanja in odgovornega izpolnjevanja obveznosti.

Starši pomembno sodelujejo pri otrokovem odraščanju in izobraževanju. Njihova opažanja lahko učiteljem pomagajo razumeti otroka, zato šola omogoča redno obveščanje, pogovor in sodelovanje. Vprašanja, morebitna nesoglasja ali težave starši najprej obravnavajo z osebo, na katero se nanašajo, pri tem pa sledijo dogovorjenemu načinu komunikacije v šoli. Šola stališča staršev obravnava resno, a vselej najprej presoja korist učenca ali dijaka, staršem predstavi svoje strokovne razloge in si prizadeva za rešitev, ki je v korist učenca oziroma dijaka in omogoča delo celotne skupnosti.

Sodelovanje pa temelji tudi na jasnem razumevanju odgovornosti. Starši odločajo o vprašanjih, za katera so pristojni kot starši, strokovni delavci in organi šole pa odločajo o izvajanju programa, pedagoških metodah, organizaciji pouka in vzgojnem delu v okviru svojih pristojnosti. Starši lahko postavljajo vprašanja, podajajo predloge in uveljavljajo pravice, ki jim pripadajo. Šola pa ne dopušča, da bi starši za svojega otroka postavljali zahteve, da učitelj opusti strokovno presojo, spremeni način dela celotnega razreda ali ne uporabi pravil, ki veljajo za šolsko skupnost. Prav tako šola ne prilagaja pedagoških odločitev pritiskom, grožnjam ali ponavljajočim se zahtevam posameznikov temveč v takšnih primerih odločno ukrepa.

Z vpisom v Waldorfsko šolo Ljubljana se družina odloči za izobraževanje po posebnih pedagoških načelih. Šola zato starše pred vpisom seznani s temeljnimi značilnostmi programa, načinom dela ter pričakovanji glede sodelovanja. Med šolanjem ostaja odprta za vprašanja in strokoven dialog, obenem pa je dolžna varovati celovitost programa, doslednost svojih pedagoških odločitev in pogoje za delo vseh učencev, dijakov ter zaposlenih.

Waldorfska Šola Ljubljana

Waldorfsko pedagogiko uresničujemo z odgovornim in premišljenim delom. Pri tem ohranjamo vrednote spoštovanja, zaupanja, resnicoljubnosti, sodelovanja in odgovornosti. Te vrednote pričakujemo tudi v odnosih med šolo in starši: odrasli s svojim ravnanjem soustvarjamo okolje, v katerem se učenci in dijaki učijo živeti in delati z drugimi.

Spoštovanje, dolžnosti in sodelovanje

Do vseh učiteljev, drugih zaposlenih, učencev, dijakov in obiskovalcev smo spoštljivi. Točno prihajamo k pouku, redno izpolnjujemo šolske obveznosti in spoštljivo ravnamo s šolsko lastnino in lastnino drugih. Učenci in dijaki skrbijo za lastno zdravje in varnost ter ne ogrožajo zdravja, varnosti ali dostojanstva drugih; spoštujejo različne kulture in posebnosti ljudi; ne motijo sošolcev in učiteljev pri delu; skrbijo za čistočo učilnic, šole in okolice ter prihajajo v šolo primerno oblečeni in urejeni. Učenci osnovne šole v šoli nosijo šolske copate, ki se oprimejo pete; podrobnejša pravila oblačenja in obutve določa hišni red.

V šoli in pri šolskih dejavnostih niso dovoljeni fizično, psihično, verbalno ali spletno nasilje, poniževanje drugih, neprimerno ravnanje z opremo ter kakršnokoli ogrožanje varnosti. Prav tako niso dovoljeni prinašanje in uživanje energijskih pijač, kajenje in uporaba elektronskih cigaret, prinašanje, posedovanje ali uživanje cigaret ali kakršnihkoli naprav za kajenje, alkohola in prepovedanih drog ter prinašanje ali posedovanje pirotehnike, orožja in drugih nevarnih predmetov. Hrana in pijača med poukom sta dovoljeni samo z dovoljenjem učitelja oziroma zaradi zdravstvenih potreb.

Nesoglasja rešujejo skupaj učitelji, starši in učenci oziroma dijaki ob upoštevanju celovitosti položaja in starosti učenca ali dijaka. Učitelji v nižjih razredih pristopajo k težavam celostno in v okviru skupnega razrednega procesa; z odraščanjem učence in dijake vse bolj vodijo k individualni odgovornosti. Učenec oziroma dijak je v obravnavi slišan na način, primeren svoji starosti.

Seznanjanje in sodelovanje s starši

Šola pred vpisom na informativnih predavanjih, sestankih in razgovorih seznani starše z značilnostmi izobraževalnega programa, organizacijo dela, šolskimi pravili, dolžnostmi in pravicami. Starši z vpisom otroka v Waldorfsko šolo Ljubljana potrjujejo, da so seznanjeni z načeli waldorfske pedagogike, učnim procesom in pravili, ki veljajo v šoli. Starši, ki metod, po katerih deluje Waldorfska pedagogika ne podpirajo oziroma med vzgojno-izobraževalnim procesom ugotovijo, da ne delijo več vrednot in temeljnih načel waldorfske pedagogike, otroka izpišejo iz Waldorfske šole Ljubljana oziroma ga prešolajo.

Razredniki in učitelji sodelujejo s starši na roditeljskih sestankih, starševskih večerih, skupnih in individualnih govorilnih urah, pa tudi na predavanjih, ki jih za starše organizira šola, razrednih srečanjih, izletih, piknikih in šolskih prireditvah.

Prihod, odhod, gibanje in obiskovalci

Učenci in dijaki prihajajo v šolo pravočasno po urniku in navodilih šole ter pred začetkom pouka počakajo v jutranjem varstvu (do vključno 4. razreda) oziroma pred razredom. Iz šole odidejo po koncu svojih dejavnosti. Med poukom in odmori ne zapuščajo šolskega prostora brez dovoljenja pristojnega učitelja. Šola za posamezno enoto v hišnem redu objavi čas odprtja, vhod, mesto zbiranja in način prevzema mlajših učencev. Starši učence prvega razreda zjutraj pospremijo do

garderobe, kjer poskrbijo za to, da se otrok preobuje in ustrezno uredi, nato ga pospremijo do razreda, kjer se izvaja jutranje varstvo oziroma, če je le-to že zaključeno, do učenčevega razreda. Brez spremstva staršev ali odraslih učenci do vključno 4. razreda ne zapuščajo šole, razen če je to, ob ustrezni zrelosti učenca in na odgovornost staršev posebej dogovorjeno z razrednikom.

Starši in drugi obiskovalci vstopajo v šolo skozi glavni vhod. Ob prihodu se javijo na recepciji, v tajništvu ali pri drugem zaposlenem ter se zadržujejo le v prostorih, v katere so bili napoteni. V učilnice in prostore dejavnosti vstopajo le po dogovoru z zaposlenim. Dostop in gibanje ne smeta motiti pouka ali ogrožati varnosti otrok. Starši in drugi obiskovalci lahko pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti spremljajo le po predhodnem dogovoru s šolo. Šola določi čas in način obiska, ki omogočata vpogled v pedagoško delo ob spoštovanju zasebnosti učencev in dijakov ter nemotenem poteku dejavnosti.

Učenec ali dijak lahko predčasno zapusti šolo na podlagi vnaprejšnjega sporočila staršev in dovoljenja razrednika ali pristojnega učitelja. Če se med poukom slabo počuti, šola obvesti starše in se z njimi dogovori o varnem odhodu. Učenec ali dijak lahko v takšnem primeru odide sam le, če starši s tem izrecno soglašajo ter za to prevzamejo odgovornost in če učenčevo ali dijakovo zdravstveno stanje po presoji razrednika ali učitelja to dopušča. Kasnejši prihod ali redni predčasni odhod iz utemeljenih razlogov se vnaprej pisno dogovori z razrednikom in evidentira.

Prisotnost, odsotnost in zamujanje učencev osnovne šole

Učenci in dijaki so dolžni obiskovati pouk in druge dejavnosti šolskega programa. Učitelji preverjajo navzočnost in odsotnosti vpisujejo v predpisano dokumentacijo.

Redna prisotnost učenca oziroma dijaka je pomembna za njegovo učenje in za razredno skupnost. Pouk na waldorfski šoli poteka ob skupnem delu, pogovorih, umetniških in praktičnih dejavnostih ter izkušnjah, ki jih ni mogoče nadomestiti z zapiski ali samostojnim učenjem doma. Zato pričakujemo, da učenci in dijaki prihajajo v šolo redno in pravočasno ter sodelujejo pri pouku in drugih dejavnostih svojega razreda. Waldorfska šola ne omogoča pouka na daljavo oziroma šolanja na domu.

Učitelj pri vsaki uri preveri prisotnost učencev oziroma dijakov. Če je učenec ali dijak nenačrtovano odsoten (slabo počutje, bolezen, poškodba, višja sila), starši o tem čim prej obvestijo razrednika, praviloma do 8. ure zjutraj, oziroma takoj, ko je to mogoče. Če razrednik obvestila ne prejme in ne ve, zakaj učenca ali dijaka ni pri pouku, razrednik vzpostavi stik s starši.

Ko se učenec vrne v šolo, starši razredniku pisno sporočijo razlog njegove odsotnosti, praviloma v petih delovnih dneh. Če tega zaradi posebnih okoliščin ne morejo storiti pravočasno, o tem obvestijo razrednika. Razrednik odsotnost evidentira in po potrebi s starši razjasni okoliščine izostanka. Kadar se odsotnosti ponavljajo ali začnejo vplivati na učenčevo delo in vključenost v razred, se razrednik s starši pogovori o tem, kakšno podporo učenec potrebuje. Razrednik lahko v primeru dvoma v utemeljenost opravičila o tem opravi dodaten razgovor s starši in lahko, v primeru da se dvomi ne razjasnijo, izostanek obravnava kot neupravičen navkljub opravičilu.

Po vrnitvi v šolo se učenec pri sošolcih in učiteljih pozanima, kaj je zamudil, ter postopoma opravi potrebne obveznosti. Mlajšemu učencu pri tem pomagajo starši in učitelj. Pri daljši odsotnosti se učitelj, učenec in starši dogovorijo, katere vsebine in naloge so pomembne za nadaljnje delo ter kako jih bo učenec nadomestil.

Starši lahko vnaprej zaprosijo za odsotnost učenca od pouka, vendar največ za pet dni v posameznem šolskem letu. O načrtovani odsotnosti čim prej obvestijo razrednika, da lahko učenec in učitelji pripravijo na način dela v oziroma po njegovi odsotnosti. Če družina načrtuje daljšo odsotnost, starši pravočasno pošljejo pisno prošnjo razredniku, ki prošnjo posreduje pedagoški konferenci. Slednja sprejme odločitev glede odsotnosti otroka, prav tako se v odločanje lahko vključijo strokovni delavci šole, ki lahko pripravijo načrt za učenčevo vključitev nazaj v razred po vrnitvi. Starši so dolžni načrt sprejeti, spoštovati in aktivno podpreti.

S pravočasnim prihajanjem odrasli učencem privzgajamo pozitiven odnos do dela ter spoštovanje do sošolcev, učiteljev in šole. Začetek pouka je pomemben del dnevnega ritma razreda, zato pričakujemo, da učenec v razred pride dovolj zgodaj, da se lahko mirno pripravi na delo. Če zamuja, se ob prihodu vključi v pouk po navodilu učitelja in tako, da čim manj zmoti razred. Učitelj zamudo zabeleži, razrednik pa se ob ponavljajočih se zamudah pogovori z učencem in starši ter skupaj z njimi išče način za izboljšanje.

Učenec ali dijak lahko pred koncem pouka odide iz šole le po predhodnem dogovoru staršev z razrednikom oziroma pristojnim učiteljem.

Učenci in dijaki, ki imajo po pouku še druge dejavnosti v šoli, do zaključka vseh svojih dejavnosti ostanejo v šolskem prostoru tudi v času med posameznimi dejavnostmi. Vmesni odhod iz šole in vrnitev sta mogoča le po predhodnem dogovoru staršev z razrednikom oziroma pristojnim učiteljem, pri polnoletnih dijakih pa po neposrednem dogovoru z dijakom.

Športni dnevi, ekskurzije, šole v naravi, prazniki in druge skupne dejavnosti so pomemben del učenja in življenja razreda. Šola starše pravočasno seznani z njihovo vsebino in organizacijo. Odsotnosti iz šol v naravi, ekskurzij in drugih dejavnosti so podrobneje urejene s Pravilnikom Waldorfske šole Ljubljana – Waldorfske šole v naravi, ekskurzije in dnevi dejavnosti z dne 29. 9. 2026.

Odjavo prehrane urejajo pravila šolske prehrane.

Delo v učilnicah, knjižnici in med odmori

K pouku učenec oziroma dijak prinese vse potrebščine in pripomočke. Pri pouku učenec dejavno sodeluje, upošteva učitelja in ne moti dela drugih. Po pouku pospravi mizo in pripomočke ter sodeluje pri urejanju razreda. Med odmori se učenec oziroma dijak giblje umirjeno. V knjižnici ravna skrbno s knjigami, upošteva navodila knjižničarja in omogoča mirno delo drugih. V delavnicah, naravoslovnih, računalniških, športnih in drugih posebnih prostorih uporablja orodja in opremo le po navodilih ter pod ustreznim nadzorom.

Elektronske naprave in varnost

Na Waldorfski šoli Ljubljana želimo učencem omogočiti, da so med šolskim dnem navzoči pri delu, v odnosih in v dogajanju okoli sebe. Neposreden stik med ljudmi, zbrano poslušanje, igra, pogovor in lastna ustvarjalna dejavnost potrebujejo prostor brez stalnih digitalnih dražljajev. Zato mobilni telefoni in druge osebne elektronske naprave ne sodijo v vsakdanje življenje učencev v šoli.

Učenci mobilnih telefonov, pametnih ur, tablic, igralnih naprav in drugih osebnih elektronskih naprav ne prinašajo v šolo ali na dejavnosti, ki jih organizira šola. Za pametno uro šteje vsaka ura,

ki poleg prikaza časa omogoča katerekoli druge funkcije, na primer štetje korakov, beleženje aktivnosti, povezovanje s telefonom ali sprejemanje obvestil.

Če učenec zaradi poti v šolo ali iz nje potrebuje mobilni telefon, lahko s seboj prinese le osnovni mobilni telefon za klice in sporočila SMS. Pametnih telefonov ni dovoljeno prinašati v šolo. Učenec ali dijak telefon ob začetku prve učne ure izklopi in ga izroči učitelju, ki ga shrani na za to določenem mestu, učenec ali dijak pa ga prevzame po zaključku svojih šolskih obveznosti. Enako velja za druge elektronske naprave, ki jih učenec ali dijak izjemoma prinese s seboj. Učenec ali dijak jih med poukom, odmori in drugimi šolskimi dejavnostmi nima pri sebi in jih ne uporablja.

Če morajo starši med šolskim dnem nujno stopiti v stik z učencem ali dijakom, pokličejo v tajništvo šole. Če mora učenec ali dijak nujno stopiti v stik s starši, mu šola to omogoči.

Izjema so naprave, ki so uporabljajo izključno iz zdravstvenih razlogov. Starši o tem vnaprej obvestijo šolo, z razrednikom pa se dogovorijo, katero napravo učenec ali dijak potrebuje in kako jo uporablja.

Fotografiranje, snemanje in objavljanje posnetkov drugih učencev, dijakov ali zaposlenih brez dovoljenja ni dovoljeno. Če učenec ali dijak napravo obdrži pri sebi ali jo uporablja v nasprotju s temi pravili, ga učitelj pozove, naj jo izroči. O dogodku obvesti razrednika in starše. Naprava se do izročitve staršem varno shrani; s starši se dogovori način prevzema in nadaljnje ravnanje.

Pravilo o napravah je del načina, kako šola varuje pozornost, odnose in delo razreda. Pričakujemo, da ga starši podprejo tako, da učenca ali dijaka v šolo pošljejo brez elektronskih naprav oziroma ga spomnijo, da telefon, ki ga potrebuje za pot, zjutraj izroči učitelju.

Ob kršitvi šola najprej pozove učenca ali dijaka k izročitvi naprave. Začasno odvzeta naprava se označi in varno hrani pri učitelju ali razredniku ali v tajništvu oziroma pri vodji enote ter se po obvestilu staršev izroči staršem v dogovorjenem času; evidentirajo se odvzem, hramba in izročitev.

Če učitelj ali drug delavec šole sumi, da učenec ali dijak v šolskem prostoru uporablja elektronske naprave ali poseduje predmete, katerih uporaba je v šolskem prostoru prepovedana (orožje, pirotehnični izdelki, alkohol, prepovedane droge, tobačni izdelki, elektronske cigarete in drugo) ali so lahko nevarni za življenje ali zdravje učenca oziroma dijaka ali drugih (palice, vžigalniki in drugo) učenca ali dijaka pozove, da elektronske naprave ali prepovedane oziroma nevarne predmete izroči prostovoljno, sicer se opravi pregled osebnih predmetov. Pri pregledu osebnih predmetov se upošteva dostojanstvo učenca oziroma dijaka. Pregled opravi vodja enote ali od njega pooblaščena druga oseba in vsaj še en strokovni delavec osnovne šole, ki ga izbere učenec ali dijak v prostoru oziroma na način, ki učencu ali dijaku zagotavlja diskretnost. Če učenec ali dijak strokovnega delavca osnovne šole ne izbere, ga določi vodja enote. Pred pregledom se učenca ali dijaka seznani s postopkom pregleda. Pregled se opravi tako, da se učencu ali dijaku naroči, naj izroči osebne predmete oziroma omogoči dostop, da se jih v njegovi prisotnosti pregleda. Odkrite elektronske naprave se začasno odvzame, prepovedane oziroma nevarne predmete pa se odvzame trajno.

O vsakem pregledu osebnih predmetov in prostora se napiše poročilo. Vodja enote ali oseba, ki jo vodja enote pooblasti, odloči o izročitvi nevarnega ali prepovedanega predmeta policiji. V primeru začasnega odvzema elektronskih naprav jih osnovna šola hrani v varnem prostoru.

Če učenec ali dijak ne želi sodelovati pri pregledu osebnih predmetov, vodja enote o tem obvesti starše učenca ali dijaka. V primeru ogrožanja zdravja in varnosti sebe ali drugih udeležencev pa tudi policijo.

Šola preprečuje nasilje in ob nevarnem ravnanju najprej zagotovi varnost. O dogodku obvesti starše prizadetih učencev v ustreznem obsegu in zagotovi pomoč. Če učenec ali dijak tako ovira pouk, da ga ni mogoče izvajati, lahko strokovni delavec občasno organizira delo zunaj oddelka in seznani vodjo enote. Kadar učenec ali dijak ogroža zdravje ali varnost, o taki obliki dela odloči vodja enote in pisno določi vsebino, čas, trajanje ter predvideno vrnitev v oddelek. Pouk se zagotovi znotraj šole.

Pohvale, nagrade in priznanja

Šola spodbuja učence in dijake k aktivnosti in odličnosti tudi na drugih področjih življenja in dela šole kot tudi zunaj nje ter se veseli njihovih uspehov in prepozna vloženi trud. Za uspešno delo, prispevek ali dosežek lahko učenec ali dijak dobi pohvalo, nagrado ali drugo priznanje. Praviloma se nagrade podeljujejo ob koncu šolskega leta, ob izjemnih dogodkih pa tudi prej. Priznanje predlaga razrednik ali drug učitelj, potrdi pa pedagoška konferenca enote.

Vzgojno delovanje v osnovni šoli

Vzgoja na Waldorfski šoli poteka vsakodnevno. Učenci se ob delu, igri, skupnih praznikih in drugih dejavnostih učijo upoštevati druge, skrbeti za svoje okolje, izpolnjevati obveznosti in prevzemati odgovornost za svoja dejanja. Učitelj pri tem učence vodi, jim postavlja jasne meje in jim pomaga razumeti, kako njihovo ravnanje vpliva na sošolce ter delo celotnega razreda.

Kadar učenec krši pravila ali s svojim ravnanjem prizadene drugega, učitelj najprej ustavi neprimerno ravnanje. Z učencem se pogovori o tem, kaj se je zgodilo, kakšne so bile posledice in kaj je treba storiti, da se položaj popravi. Pri mlajših učencih je tak pogovor krajši in bolj neposredno povezan z dogodkom medtem, ko starejše učence učitelj vse bolj spodbuja, da svoje ravnanje samostojno premislijo in predlagajo, kako bodo ravnali drugače.

Učitelji v nižjih razredih pristopajo k reševanju težav celostno in v okviru skupnega razrednega procesa. V višjih razredih učence vse bolj vodijo k individualni odgovornosti. Tudi kadar je potreben izrazitejši ukrep, šola ohranja skrb za učenca in za njegovo mesto v skupnosti, obenem pa varuje pravico drugih učencev do varnega in nemotenega dela. Težje ali ponavljajoče se kršitve šola obravnava skupaj s starši.

Ustno opozorilo učencu izreče učitelj, ki opazi lažjo kršitev šolskih pravil, na primer tekanje ali kričanje po hodniku, hojo v čevljih po šoli, žvečenje žvečilnega gumija, neprimeren govor ali motenje dela. Učitelj učencu pove, katero ravnanje mora spremeniti. Če se ravnanje ponavlja, o tem obvesti razrednika, ki presodi, kako učencu pomagati pri spremembi. Ustno opozorilo se kot dogodek zabeleži v razredni dnevnik.

Zahteva po opravičilu učenca se izreče predvsem takrat, kadar je učenec s svojim ravnanjem prizadel drugega učenca, učitelja ali drugega zaposlenega. Učitelj se z učencem pogovori o tem, komu in za kaj se opravičuje. Opravičilo je lahko ustno ali pisno, odvisno od učenčeve starosti in okoliščin. Pomembno je, da učenec razume, kaj želi z njim popraviti.

Začasno delo zunaj razreda se uporabi, kadar učenec kljub učiteljevemu usmerjanju tako moti pouk, da razred ne more nadaljevati dela. Učitelj mu določi smiselno šolsko nalogo in poskrbi, da delo poteka pod ustreznim nadzorom. Učenec se vrne v razred, ko je ponovno pripravljen sodelovati. O dogodku učitelj obvesti razrednika, pri ponavljanju pa tudi starše.

Kadar učenec s svojim ravnanjem ogroža sebe ali druge, učitelj najprej poskrbi za varnost. Šola lahko učencu začasno organizira delo ločeno od razreda. O načinu dela, njegovem trajanju in vrnitvi učenca v razred odloči vodstvo šole; učenec tudi v tem času nadaljuje šolsko delo. Starše šola obvesti o dogodku in nadaljnjih korakih.

Delovna zadolžitev oziroma poprava škode je namenjena temu, da učenec po svojih zmožnostih popravi posledice svojega ravnanja. Če je na primer umazal prostor, ga pomaga očistiti; če je poškodoval predmet in ga je mogoče varno popraviti, sodeluje pri popravilu. Naloga mora biti primerna njegovi starosti, varna in povezana s tem, kar se je zgodilo. Če škode učenec ne more odpraviti sam, se šola s starši pogovori o njenem povračilu.

Delo po pouku lahko šola uporabi pri starejšem učencu (v 2. in 3. triadi), kadar se kršitve ponavljajo in pogovori ter opozorila niso dosegli spremembe. Učenec v dogovorjenem času pod nadzorom učitelja opravi delo, koristno za šolsko skupnost, ali uredi šolske obveznosti, ki jih je zanemarjal. Razrednik starše vnaprej obvesti o razlogu, nalogi, času in načinu odhoda domov.

Če učenec kljub opozorilom večkrat ne opravlja domačih nalog ali ne ureja svojega dela, se učitelj z njim pogovori o razlogih. Učitelj se s starši dogovori, kdaj in kako bo učenec manjkajoče delo opravil, tudi v mirnem prostoru po pouku. Namen tega dogovora je pomoč učencu pri vzpostavljanju delovnih navad.

Kadar se težave ponavljajo ali pomembno vplivajo na delo razreda, razrednik povabi starše na pogovor. Skupaj z učitelji, ki učenca poučujejo, določi nadaljnje vzgojne dejavnosti, pričakovane spremembe učenčevega ravnanja in način sodelovanja staršev. Če glede na naravo težav in potrebe učenca oceni, da je potrebno bolj načrtno spremljanje, lahko pripravi individualizirani vzgojni načrt. V njem opredeli cilje, podporo učencu, njegove obveznosti, sodelovanje staršev ter način in čas preverjanja napredka. Načrt se po potrebi prilagaja.

Pri resnejši kršitvi ali kadar dosedanje vzgojno delo ne doseže namena, šola izreče **vzgojni opomin**. Pred odločitvijo razrednik zbere podatke o dogodku in dosedanjem delu z učencem ter opravi pogovor z učencem in starši. O opominu odloči učiteljski zbor, šola pa starše o odločitvi pisno obvesti. Po izreku opomina šola nadaljuje vzgojno delo, med drugim s pripravo individualiziranega vzgojnega načrta. Če se starši z opominom ne strinjajo, lahko v osmih dneh po prejemu obvestila vložijo obrazložen pisni ugovor.

Pri posebej resnih ravnanjih se vzgojni opomin obravnava že ob prvi kršitvi. Mednje spadajo fizično nasilje, hujše verbalno nasilje, ogrožanje življenja ali zdravja, prinašanje, posedovanje ali uporaba nevarnih predmetov, posedovanje, preprodaja ali uporaba pirotehničnih sredstev, namerno poškodovanje ali uničevanje lastnine, tatvina ter nedovoljeno fotografiranje, snemanje ali objavljanje posnetkov, ponarejanje šolske dokumentacije, tobačni izdelki, elektronske cigarete, alkohol in prepovedane droge, spolno nadlegovanje ter spletno nasilje. Šola ob takem dogodku poleg obravnave kršitve najprej poskrbi za varnost, pomoč prizadetim in nadaljnje vzgojno delo z učencem. Vzgojni opomin se lahko izreče tudi, ko učenec zbere petnajst ali več neopravičenih ur.

Starši učenca lahko v osmih dneh po prejemu obvestila o vzgojnem opominu pri šoli vložijo obrazložen pisni ugovor. Vodja enote najpozneje v treh dneh imenuje tričlansko komisijo, v kateri je vsaj ena oseba, ki ni zaposlena na šoli. Komisija o ugovoru odloči najpozneje v petnajstih dneh od imenovanja. Če ugotovi nepravilnosti pri obravnavi kršitve ali izreku opomina, opomin razveljavi in zadevo vrne učiteljskemu zboru v ponovno odločanje. Učiteljski zbor ponovno odloči najpozneje v petnajstih dneh. Odločitev učiteljskega zbora je dokončna.

V primeru, da so bili učencu v 12 mesecih izrečeni trije vzgojni opomini ali kadar so učenčeve kršitve takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ter je šola za učenca že uvedla druge oblike vzgojno-izobraževalnega dela, izvajanje vzgojnih dejavnosti in vključevanje učenca nazaj v oddelek ali skupino pa ni bilo uspešno, lahko šola učenca prešola. Šola lahko začne postopek prešolanja tudi, kadar pogodbeno razmerje med šolo in starši preneha, ker starši huje ali ponavljajoče se kršijo pogodbo o vpisu in šolnini ali kadar kljub predhodnim pogovorom ne sodelujejo pri izvajanju programa šole in/ali individualiziranega vzgojnega načrta oziroma zavračajo temeljna pedagoška načela šole in njeno vzgojno delovanje tako, da šola učencu ne more več zagotavljati vzgojno-izobraževalnega dela v skladu s svojim programom.

Šola ob ponavljajočih se ali daljših odsotnostih učenca preveri njihove razloge in okoliščine. Če te kažejo na možnost zanemarjanja otroka, neizpolnjevanja starševske skrbi ali druge ogroženosti otroka, šola nemudoma obvesti pristojni center za socialno delo, ne glede na to, ali so starši odsotnosti opravičili. Enako ravna ob drugih zaznanih okoliščinah, ki kažejo na ogroženost otrokovega zdravja, varnosti ali razvoja. Glede na naravo in nujnost primera obvesti tudi policijo oziroma druge pristojne organe.

Vzgojno delovanje v gimnaziji

Dijak se z vpisom na Waldorfsko šolo Ljubljana pridruži skupnosti, ki temelji na spoštovanju, zaupanju, sodelovanju in odgovornosti. Šola od dijakov pričakuje visoke standarde vedenja, redno šolsko delo in pripravljenost prispevati k življenju razreda. Dijaki imajo prostor za vprašanja, nestrinjanje in kritično mišljenje. Šola pa od njih pričakuje, da se izražajo spoštljivo in da tudi ob nesoglasju upoštevajo meje, ki omogočajo delo učiteljev in sošolcev.

Ko dijak prekrši šolska pravila, učitelj najprej ustavi neprimerno ravnanje in se z njim pogovori. Če gre za resnejšo kršitev, učitelj o njej obvesti razrednika in tutorja. Kadar nastalega položaja ni mogoče rešiti v neposrednem pogovoru ali se kršitve ponavljajo, razrednik vključi vodjo enote in starše. Šola presodi težo dogodka, njegove posledice, dijakovo odgovornost ter njegovo pripravljenost, da ravnanje spremeni in popravi povzročeno škodo.

Ustno opozorilo učitelj izreče ob lažjih kršitvah, kot so neprimeren govor, motenje pouka, neupoštevanje navodil, žvečenje žvečilnega gumija ali gibanje po prostorih v nasprotju s pravili šole. Dijaku jasno pove, katero ravnanje mora spremeniti. Ob ponavljanju obvesti razrednika. Ustno opozorilo se kot dogodek zabeleži v razredni dnevnik.

Pisno opravičilo lahko šola od dijaka zahteva, kadar se nespoštljivo vede do učitelja, drugega zaposlenega ali sošolca. Dijak v njem opiše svoje ravnanje, prepozna njegov vpliv na drugega in pove, kako namerava odnos popraviti. Razrednik, tutor ali učitelj, ki je bil navzoč pri dogodku, se z dijakom pred tem pogovori. Kadar je za popravo odnosa primernejši neposreden pogovor, se opravičilo poda ustno.

Začasno delo zunaj razreda učitelj odredi, če dijak tako ovira pouk, da razred kljub opozorilu ne more nadaljevati dela. Dijaku določi nalogo in poskrbi, da delo poteka pod ustreznim nadzorom. O dogodku obvesti razrednika. Dijak se vrne k pouku, ko je pripravljen sodelovati. Če se takšni dogodki ponavljajo, se razrednik, tutor, dijak in starši dogovorijo o nadaljnjem vzgojnem ravnanju. Odhod iz učilnice sam po sebi ne pomeni neopravičene ure.

Delovno zadolžitev oziroma popravo škode šola uporabi zlasti, kadar dijak poškoduje opremo, inventar ali drugo lastnino oziroma povzroči nered. Dijak po svojih zmožnostih sodeluje pri odpravi posledic. Če škode ne more popraviti sam, šola s starši oziroma uredi vprašanje njenega povračila. Naloga mora biti varna, primerna in povezana s storjenim dejanjem.

Delo po pouku lahko vključuje opravljanje zanemarjenih šolskih obveznosti ali nalogo, koristno za šolsko skupnost. Poteka v vnaprej določenem času pod nadzorom učitelja. Kadar ga šola uporabi namesto formalnega vzgojnega ukrepa, se z dijakom pisno dogovori o nalogi, času, trajanju in načinu spremljanja. Če dijak dogovora ne sprejme ali ga ne izpolni, šola presodi izrek vzgojnega opomina. Delo po pouku se lahko določi tudi zaradi neopravljanja nalog in neurejenih zapiskov oziroma zvezkov, pri čemer učitelj pred tem preveri razloge za težave in dijaku jasno pove, kaj mora opraviti.

Ponavljajoče se zamujanje, neopravičena odsotnost, nespoštljiv govor, motenje pouka, neizpolnjevanje obveznosti, nedovoljena uporaba elektronskih naprav, kajenje so ravnanja, na katera se šola vselej odzove. Razrednik jih spremlja skupaj s tutorjem. Če opozorila in dogovorjeno delo ne privedejo do spremembe, se z dijakom in starši opravi razgovor ter po potrebi pripravi pisni dogovor o nadaljnjem sodelovanju. Pri hujši posamezni kršitvi lahko šola postopek za vzgojni ukrep začne takoj.

Suspenz je začasen umik dijaka iz šole zaradi hujše kršitve šolskih pravil ali ravnanja, ki onemogoča nadaljevanje pouka in je kot tak odgovor na resno zmanjšanje zaupanja med učencem oz. dijakom in šolo ter posledica težjih kršitev šolskih pravil in vztrajnega ponavljanja lažjih kršitev. Dijak je lahko suspendiran za en dan ali več dni, kar je odvisno od teže prekrška, prejšnjih ukrepov ter dijakove individualne situacije. O dolžini suspenza odločajo razrednik, vodja enote in dijakov tutor. Razrednik o suspenzu obvesti starše. V času suspenza razrednik povabi dijaka in njegove starše na razgovor, v katerem sodelujejo tudi tutor, vodja enote in drugi učitelji, za katere srednješolska pedagoška konferenca meni, da je njihova prisotnost nujna. Na tem sestanku se lahko določi, da je potrebno pred dijakovo vrnitvijo v razred skleniti pisni dogovor o njegovem načinu sodelovanja in spoštovanja pravil šole ter določiti preizkusno obdobje.

Razlogi, zaradi katerih je učenec ali dijak lahko suspendiran, vendar niso omejeni zgolj na to:

- ponavljajoča se pridržanja,
- žaljiv odnos do učiteljev, drugih zaposlenih, učencev, dijakov,
- namerno uničevanje šolske opreme in inventarja,
- neiskrenost, laganje, goljufanje, ponarejanje,
- samovoljna prisvojitev tuje stvari,
- neupoštevanje predpisov o varnosti in zdravju,
- kajenje.

Dijaku se lahko izreče **opomin** zaradi neprimernega odnosa do pouka, dijakov, zaposlenih ali drugih oseb, neprimernega odnosa do šolskega ali drugega premoženja ter neupoštevanja šolskih

pravil. Pri izbiri ukrepa se upoštevajo teža kršitve, njene posledice, okoliščine in dijakova odgovornost.

Postopek za izrek opomina uvede in vodi razrednik. Dijaku se omogoči zagovor. O izrečenem ukrepu se mu vroči pisna, obrazložena odločitev s poukom o pravnem varstvu.

Pogojna izključitev se dijaku lahko izreče v primeru najtežje kršitve šolskih pravil, kadar šola po celoviti presoji okoliščin oceni, da je dijaku kljub teži kršitve mogoče dati možnost za nadaljevanje šolanja. Upoštevajo se narava in posledice kršitve, dijakova odgovornost, njegovo dosedanje delo in vedenje ter pripravljenost na spremembo.

Razrednik in tutor dijakov položaj predstavita ravnatelju in srednješolski pedagoški konferenci. Dijak in njegovi starši so vabljeni na razgovor z razrednikom, tutorjem in vodjo enote ter po potrebi z drugimi učitelji, katerih navzočnost je potrebna za celovito obravnavo. Dijaku se omogoči, da pojasni svoje ravnanje.

Če se izključitev izreče pogojno, se ne izvrši, če dijak v določenem preizkusnem obdobju, ki lahko traja največ eno leto, ne stori nove najtežje kršitve. Šola dijaku in staršem predstavi trajanje preizkusnega obdobja ter pričakovanja glede njegovega nadaljnjega sodelovanja in spoštovanja šolskih pravil. Razrednik na tej podlagi skupaj s tutorjem pripravi pisni pedagoški dogovor, ki ga podpišejo dijak, starši in predstavnik šole.

V času preizkusnega obdobja razrednik in tutor redno spremljata dijakovo delo in vedenje v šoli. O ugotovitvah se pogovarjata z dijakom in po potrebi z njegovimi starši. Če dijak v preizkusnem obdobju stori novo najtežjo kršitev, šola presodi, ali bo pogojno izključitev preklicala.

Izključitev je najresnejši vzgojni ukrep. Dijak je lahko izključen iz šole zaradi najtežjih kršitev, zlasti kadar:

- s svojim ravnanjem ogrozi svoje življenje ali zdravje oziroma življenje ali zdravje drugih tako, da nastane ali bi lahko nastala težja telesna poškodba oziroma težja duševna motnja;
- namerno uniči ali poškoduje šolsko ali drugo premoženje in s tem povzroči večjo materialno škodo;
- vdre v varovani podatkovni sistem in s tem povzroči škodo ali pridobi korist;
- uniči ali ponaredi šolsko dokumentacijo;
- poseduje predmete ali sredstva, ki ogrožajo varnost, življenje ali zdravje ljudi oziroma varnost premoženja;
- poseduje, ponuja ali prodaja prepovedane droge;
- poseduje, ponuja ali prodaja alkohol;
- je pri šolskih obveznostih pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog oziroma jih uživa;
- v šolskem letu neopravičeno izostane od pouka 35 ur.

Predhodni vzgojni ukrepi niso pogoj za obravnavo izključitve, če je dijak storil najtežjo kršitev. Šola pri odločitvi upošteva celovitost položaja, težo kršitve, njene posledice, dosedanje ukrepe in dijakovo individualno situacijo.

V primeru obravnave izključitve razrednik, tutor in vodja enote celovito predstavijo in pedagoški konferenci. Dijaku se omogoči zagovor, pri katerem sodelujejo tudi starši. O izključitvi glasuje skupna pedagoška konferenca. Dijak je izključen, če za to glasuje najmanj dve tretjini prisotnih na konferenci. Odločitev je pisna in obrazložena ter vsebuje pouk o pravnem varstvu.

Waldorfska šola Ljubljana

Starši lahko v roku 8 dni zoper odločitev o izključitvi podajo obrazloženo pisno pritožbo. Skupna pedagoška konferenca v primeru pritožbe imenuje tričlansko komisijo, v kateri vsaj eden od članov ni dijakov učitelj. Komisija po preučitvi okoliščin odloči o pritožbi. Odločitev, ki jo komisija predstavi na skupni pedagoški konferenci, je dokončna.

Sprejem in veljavnost

Ta pravilnik sprejme Svet zavoda Waldorfske šole Ljubljana. Pravilnik se objavi na spletni strani šole in začne veljati naslednji dan po objavi, uporabljati pa se začne 1. 10. 2026.

Z dnem začetka uporabe tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o šolskem redu Waldorfske šole Ljubljana z dne 21. januarja 2019.

Ljubljana, 29. 9. 2026

Žig

WALDORFSKA ŠOLA LJUBLJANA 4 LJUBLJANA

Predsednik Sveta zavoda

Izidor Habjanič